

ÖRKELLJUNGA
TURIST
286 80 ÖRKELLJUNGA
0435 55158
turism@orkelljunga.se
www.orkelljunga.se/turism

LYCKSTABORG

CASTRUM ØCHKNELJUNGE

LYCKSTABORG

Episoder avtecknar sig i bygdens historia då krigarskaror med buller och brak för kort tid förvandlade socknens fredliga mark till stridsterräng.

Läget vid det danska rikets utpost mot Sverige gjorde vår trakt strategiskt viktig. Genom vår kommun gick den gamla Kungsvägen från Markaryd, som var en av de få vägförbindelserna mellan de båda länderna.

Under medeltiden uppfördes borgar vid viktiga gränspunkter utefter den dansk-svenska gränsen, troligen både för försvarsändamål och som Kronans förråd. Enligt traditionen byggdes Lyckstaborg (Örkelljunga slott) strax sydost om den plats där Örkelljunga kyrka ligger idag. Pinnån som flyter förbi har möjligen skapat en naturlig vallgrav runt hela borgen.

Borgen kan ha spelat en historisk roll i konflikterna mellan Folkungahertigarna Erik och Valdemar i förbund med den danske konungen Erik Menveds broder hertig Christoffer å ena sidan och den danske kungen i förbund med den svenske kungen Birger Magnusson å andra sidan. Erik Menved var gift med Birgers syster Märta.

Händelseförloppen i stridigheterna 1307-1308 är delvis mycket dunkla. I september 1307 befann sig Erik Menved själv i Örkelljunga med stort följe och har härifrån daterat åtminstone en kunglig skrivelse.

Skrivelsen, som var adresserad till hansastaden Lübeck, börjar:

ØTHKNAELYUNG I HERRENS ÅR 1307 ÅTTONDE DAGEN EFTER DEN HELIGA JUNGFRUNS FÖDELSEDAG I NÄRVARO AV DE ÄREVÖRDIGA FÄDERNA, HERRAR BISKOPEN OLOF AV ROSKILDE OCH ÄRKEBISKOPEN ESGER JUEL AV ÅRHUS OCH VÅRA ÖVRIGA RÅD.

Detta var det första dokumenterade inträdet för Örkelljunga, på den historiska scenen.

Vid denna tid pågick förhandlingar mellan Erik Menved och Folkungahertigarna, en uppgörelse ägde rum i Örkelljunga. Om förlikningen skedde i september 1307 eller vid jultid råder det delade meningar om bland forskarna. I den därvid utfärdade s.k. Örkelljunga-traktaten mellan parterna slöts även:

EN EUIG FRED OC SONE IMELLEM HERTIGERNE OCH KONNING BYRGE AFF SUEGIC

Ännu 1310 då konung Birger lånat 10 000 mark silver av Erik Menved omtalas att summan skulle amorteras av på Mickelsdag (29/9) i "Ørckneliung", vilket även får ses i sammanhang med den kungliga borgen. Sex år senare hade den spelat ut sin roll. I Själ-landskronikan omtalas nämligen att Hövitsmannen Eskil Krake år 1316 brände borgen castrum Øchkneljunge.

Örkelljunga borg registrerades som fornlämning nummer 67 av Riksantikvarieämbetet 1994 i Örkelljunga socken.

Källa: Örkelljunga genom tiderna av fil. lic. Nils-Arvid Bringéus.